

Projekt z dnia 11 lipca 2011 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia ..... 2011 r.

**w sprawie minimalnej sumy gwarancyjnej obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności
cywilnej osoby eksploatującej urządzenie jądrowe**

Na podstawie art. 103 ust. 10 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.²⁾), zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby eksploatującej urządzenie jądrowe za wyrządzoną szkodę jądrową dla reaktora badawczego oraz urządzenia jądrowego, w którym jest przechowywany lub składowany materiał jądrowy pochodzący z reaktora badawczego oraz za szkodę jądrową wyrządzoną w przypadku transportu materiału jądrowego pochodzącego z reaktora badawczego lub urządzenia jądrowego, w którym jest składowany lub przechowywany, zwanego dalej "ubezpieczeniem OC".

§ 2. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC:

1) dla reaktora badawczego oraz dla urządzenia jądrowego, w którym jest przechowywany lub składowany materiał jądrowy pochodzący z reaktora badawczego,

2) w przypadku transportu materiału jądrowego pochodzącego z urządzeń jądrowych, o których mowa w pkt 1

– w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych 400.000 SDR.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest ustalana przy zastosowaniu kursu średniego SDR ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia³⁾.

W porozumieniu:
MINISTER GOSPODARKI

MINISTER FINANSÓW

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r., Nr 93, poz. 583, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 168, poz. 1323, z 2010, Nr 107, poz. 679, z 2011, Nr 132, poz. 766.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby eksploatującej urządzenie jądrowe (Dz. U. Nr 94, poz. 909), które utraciło moc z dniem 1 lipca 2011 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 13 maja 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 132, poz. 766).

UZASADNIENIE

Przepisy ustawy z dnia 13 maja 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo atomowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 132, poz. 766) wprowadziły zmiany do obowiązującej ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276, z późn. zm.) – dalej: ustawa. Jedną z zmian dotyczy przepisu zawierającego upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego. Zgodnie z brzmieniem art. 103 ust. 10 ww. ustawy, minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia obowiązkowego:

- 1) o którym mowa w ust. 1 – dla urządzeń jądrowych, o których mowa w ust. 7 pkt 1,
- 2) o którym mowa w ust. 2 – w przypadku transportu, o którym mowa w ust. 7 pkt 2

– w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, biorąc pod uwagę poszczególne typy urządzeń jądrowych, o których mowa w ust. 7, rodzaje działalności w nich wykonywanych, skalę potencjalnych zagrożeń, jakie niesie ze sobą ich wykorzystywanie, oraz społeczno-ekonomiczny charakter działalności osoby eksploatującej.

Wydanie przedmiotowego rozporządzenia będzie stanowiło wypełnienie delegacji ustawowej wynikającej z art. 103 ust. 10 znowelizowanej ustawy - Prawo atomowe.

Jednocześnie, art. 103 ust. 1 znowelizowanej ustawy - Prawo atomowe stanowi, iż osoba eksploatująca jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę jądrową. Zgodnie z ust. 2 art. 103 ww. ustawy w przypadku transportu materiału jądrowego z urządzenia jądrowego, osoba eksploatująca, niezależnie od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową wyrządzoną w czasie transportu. Zgodnie z art. 103 ust. 7 minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia obowiązkowego:

- 1) o którym mowa w ust. 1, dla reaktora badawczego oraz dla urządzenia jądrowego, w którym jest przechowywany lub składowany materiał jądrowy pochodzący z reaktora badawczego,
- 2) o którym mowa w ust. 2, w przypadku transportu materiału jądrowego pochodzącego z urządzeń jądrowych, o których mowa w pkt 1

- w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, nie może być niższa od kwoty stanowiącej równowartość w złotych 400 000 SDR, ani wyższa od kwoty stanowiącej równowartość w złotych 5 000 000 SDR.

Należy podkreślić, iż upoważnienie ustawowe zawiera delegację jedynie do określenia minimalnej sumy gwarancyjnej w przypadku reaktora badawczego lub transportu materiału jądrowego pochodzącego z reaktora badawczego. Termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz zakres ubezpieczenia OC jest określony przepisami ustawowymi (art. 103 ust. 3-5).

Projektowane rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby eksploatującej urządzenie jądrowe (Dz. U. Nr 94, poz. 909), ale jedynie w zakresie ustalenia minimalnych sum gwarancyjnych dla podmiotów eksploatujących reaktor badawczy. Dla pozostałych podmiotów eksploatujących urządzenie jądrowe minimalne sumy gwarancyjne określone są w art. 103 ust. 6 i 7 ustawy – Prawo atomowe.

Przepisy ustawy o zmianie ustawy - Prawo atomowe oraz niektórych innych ustaw, weszły w życie z dniem 1 lipca 2011 r. W art. 10 ust. 4 ustawy nowelizującej został przewidziany przepis przejściowy, na

podstawie którego umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę jądrową zawarte zgodnie z dotychczasowymi przepisami obowiązują do ich wygaśnięcia, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Dla urządzeń jądrowych związanych z działalnością badawczą ustalona, niższa - niż dla pozostałych podmiotów eksploatujących urządzenie jądrowe - suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową związana jest z tym, iż eksploatacja tych urządzeń jądrowych nie jest związana z produkcją energii elektrycznej, nie ma charakteru komercyjnego i w zasadzie jest nieopłacalna z ekonomicznego punktu widzenia, a jej głównym celem jest prowadzenie badań naukowych. Za wprowadzeniem niższej minimalnej sumy gwarancyjnej obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do tych urządzeń jądrowych przemawia nie tylko ich charakter, ale też skala możliwych następstw ewentualnego wypadku jądrowego zaistniałego w takich urządzeniach. W dotychczasowym stanie prawnym – do 1 lipca 2011 r. - obniżona wysokość sumy gwarancyjnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z 2004 r. i dotyczy reaktora badawczego, doświadczalnego i innego reaktora o mocy do 30 megawatów, przechowalników wypalonego paliwa jądrowego, a także przechowalników i składowisk odpadów promieniotwórczych. Ustawa o zmianie ustawy - Prawo atomowe i niektórych innych ustaw ogranicza rodzaje urządzeń jądrowych w stosunku do których będą miały zastosowanie przepisy o obniżonej sumie gwarancyjnej odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową tylko do tych urządzeń, które są związane z działalnością badawczą.

Wartym podkreślenia jest fakt, iż art. 103c ust. 3 pkt 1 ustawy - Prawo atomowe ustala gwarancyjną odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę jądrową w sytuacji, gdy nie będzie ona mogła być zaspokojona przez zakład ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia. Przedmiotowy przepis stanowi, iż Skarb Państwa gwarantuje wypłatę odszkodowania z tytułu szkody jądrowej w zakresie, w jakim nie mogła być zaspokojona przez zakład ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 98 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.), jednak do wysokości nie wyższej niż kwota określona w art. 102 ust. 1 ustawy Prawo atomowe jako granica odpowiedzialności osoby eksploatującej (to jest kwota stanowiąca równowartość 300 mln SDR).

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 100 pkt 1 ustawy – Prawo atomowe urządzenie jądrowe to:

- a) reaktor jądrowy, z wyjątkiem reaktora wykorzystywanego w środkach transportu morskiego lub lotniczego jako źródło mocy bądź napędu, bądź w innym celu,
- b) zakład używający paliwa jądrowego do produkcji materiału jądrowego lub zakład przetwarzania materiału jądrowego, łącznie z zakładem przerobu wypalonego paliwa jądrowego,
- c) urządzenie, w którym jest przechowywany lub składowany materiał jądrowy, z wyjątkiem przechowywania związanego z przewozem takiego materiału.

Jednocześnie, art. 100 pkt 2 ww. ustawy wskazuje, iż reaktor jądrowy to urządzenie zawierające paliwo jądrowe w stanie, w którym samopodtrzymująca się reakcja łańcuchowa rozszczepienia jądrowego może następować bez dodatkowego źródła neutronów. Na podstawie powyżej przywołanych przepisów należy zatem stwierdzić, iż reaktor badawczy jest urządzeniem jądrowym.

Przepisy projektowanego rozporządzenia będą wchodziły w życie z dniem ogłoszenia. Wyznaczenie takiego terminu jest zgodne z interesem państwa, gdyż z uwagi na ryzyko niemożności dotrzymania ustawowego terminu wejścia w życie tych regulacji (1 lipca 2011 r., na marginesie należy wskazać, iż ustawa została ogłoszona dnia 27 czerwca 2011 r.), powinny one wejść w życie w najbliższym możliwym terminie. Ponadto wyznaczenie takiego terminu nie koliduje z zasadami demokratycznego państwa prawnego, gdyż regulacja zawarta w ustawie o zmianie ustawy - Prawo atomowe oraz niektórych innych ustaw, zawiera przepisy przejściowe, które regulują sytuację prawną podmiotów, które już zawarły umowę ubezpieczenia OC przed dniem wejścia w życie rozporządzenia. Należy wskazać, iż zgodnie z obecnie obowiązującym stanem prawnym, osoby eksploatujące urządzenie jądrowe są zobowiązane do zawarcia umowy ubezpieczenia OC. Tak więc podmioty te posiadają zawarte umowy ubezpieczenia chroniące poszkodowanych w przypadku zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę. W związku z powyższym projektowany termin wejścia w życie rozporządzeń spełnia przesłanki określone w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 17, poz. 95).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów oraz na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji – zakładka Rządowy proces legislacyjny.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Projektowany akt normatywny będzie oddziaływał w głównej mierze na osoby eksploatujące urządzenie jądrowe. Należy jednak wskazać, iż brak jest analiz dotyczących wpływu zmiany wysokości minimalnej sumy gwarancyjnej na koszty prowadzenia działalności.

Regulacje będą miały również wpływ na zakłady ubezpieczeń, które będą zawierały umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC podmiotu eksploatującego urządzenie jądrowe, w którym przechowywany lub składowany jest materiał jądrowy pochodzący z reaktora badawczego.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

W związku z prowadzonymi konsultacjami społecznymi projekt zostanie rozesłany do przedstawicieli rynku ubezpieczeń reprezentowanego przez Polską Izbę Ubezpieczeń, Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polską Izbę Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Izbę Gospodarczą Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, z organem właściwym w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym - Komisją Nadzoru Finansowego, Rzecznikiem Ubezpieczonych. Ponadto w ramach konsultacji społecznych projekt zostanie przesłany do Państwowej Agencji Atomistyki.

Zgłoszone uwagi zostaną omówione po przeprowadzonych konsultacjach.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

- sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje kosztów lub obciążeń w sektorze finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

- rynek pracy:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

- konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zmian w dziedzinie gospodarki związanej z energetyką jądrową.

- sytuację i rozwój regionalny:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania.

Ustalona w ustawie prawo atomowe, gwarancyjna odpowiedzialność Skarbu Państwa, za szkodę jądrową w sytuacji, gdy nie będzie mogła być zaspokojona przez zakład ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, do wysokości 300 mln SDR, może spowodować obciążenie dla budżetu państwa. Zaistnienie takiego zdarzenia jest jednak mało prawdopodobne, a powyższa regulacja jest wprowadzona w akcie rangi ustawowej.

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki związane z zawarciem umów obowiązkowego ubezpieczenia, będą ponoszone przez osobę eksploatującą urządzenie jądrowe.

5. Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Proponowane regulacje nie pozostają w kolizji z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.